

İSTANBUL TURİZMİ TURİST PROFİLİ VE DAVRANIŞLARI ARAŞTIRMASI

İstanbul Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Aralık 2016

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
ÇALIŞMA EKİBİ	4
GİRİŞ.....	5
ARAŞTIRMANIN AMACI	8
ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	8
ARAŞTIRMANIN METODU, EVREN VE ÖRNEKLEM	9
VERİLERİN ANALİZİ	11
1. Frekans Tabloları	11
s1. Cinsiyet	11
s2. Yaş.....	12
s3. Eğitim Durumu	13
s4. Milliyet	14
s5. İkamet ettiğiniz şehir	15
s6. İstanbul ziyaretinizin sebebi nedir?	16
s7. İstanbul'a kaçınıcı gelişiniz?	16
s8. Seyahatinizi nasıl planladınız?	17
s9. İstanbul'da kaç gün kaldınız?.....	17
s10. Seyahatinizi kaç gün önceden planladınız?	18
s11. Aşağıdakilerden hangilerini ziyaret ettiniz?.....	19
s12. Aklınızda kalan en güzel yer neresi?	21
s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti?	23
s14. İstanbul'a tekrar gelmeyi düşünüyor musunuz?	23
s14a. Neden gelmeyi düşünmüyorsunuz?.....	24
s15. Bu ziyaretinizle ilgili İstanbul'u bir duygu ile tarif etseniz bu duygu ne olurdu?	25
s16. Bu ziyaretinizde Türkiye'de başka bir yeri de ziyaret ettiniz mi?	26
s16.d Nereyi ziyaret ettiniz?	27
s17. E-posta adresinizi bizimle paylaşır mısınız?	29
2. Çapraz Tablolar	30
ÇaprazTablo1: s6. İstanbul ziyaretinizin sebebi nedir? * s7.Kaçınıcı Gelişiniz?	30
ÇaprazTablo2: s8. Seyahatinizi nasıl planladınız? * s10.Seyahatinizi kaç gün Önceden Planladınız?	31
ÇaprazTablo3: s17. Mail adresinizi bizimle paylaşır mısınız? * s1. Cinsiyet	31
ÇaprazTablo4: s7.Kaçınıcı Gelişiniz * s14. İstanbul'a tekrar gelmeyi düşünüyor musunuz?.....	32
ÇaprazTablo5: s4.Milliyet * s11. Aşağıdakilerden hangilerini ziyaret ettiniz?	32
ÇaprazTablo6: s15. İstanbul'u bir duygu ile tarif etseniz bu duygu ne olurdu? * s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti?.....	34
ÇaprazTablo7: s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti? * s7.Kaçınıcı Gelişiniz?	35
ÇaprazTablo8: İlk On Milliyet * Grup Yaş	36
ÇaprazTablo9: s16.d Nereyi ziyaret ettiniz? * s4. Milliyet.....	37
ÖZET DEĞERLENDİRME	42
ANKET FORMU.....	43

ÖNSÖZ

Turizm, küresel ölçekte, ekonomik, sosyal, kültürel, psikolojik, ticari ve siyasi boyutları olan çok yönlü bir sektördür. Ekonomik kriz, siyasi belirsizlikler, tsunami-kasırğa gibi doğal afetler, kuş gribi gibi salgın hastalıklar ve çeşitli konjonktürel dalgalanmalara rağmen; turizmin çok dayanıklı bir sektör olduğu ve travmaların üstesinden gelebildiği görülmektedir. Değişen çağın gereği olarak günümüz insanının teknolojiyi yoğun biçimde kullanması, basın-yayın organları ve dijital medya vasıtasıyla turizm destinasyonlarının kendilerini daha iyi tanıtır bilinirliklerini ve görünürlüklerini artırmaları, turizmin, kuş gözlemciliği, macera turizmi, spor turizmi ve ekoturizm gibi niş alanlarda çeşitlilik kazanarak farklı profildeki turistler tarafından talep edilmesi ve globalleşmeyle birlikte ülkeler arası seyahat formalitelerinin kolaylaşması sonucunda; dünya çapında, insanların seyahat etme talebi sağlıklı bir şekilde büyümektedir.

Turizm destinasyonlarının ve turizm türlerinin çeşitliliği kadar potansiyel turistlerin de gösterdiği çeşitlilik, turizm sektöründe yapılacak çalışmalar esnasında önemle dikkate alınmalı ve üzerinde analizler yapılmalıdır. Zira, farklı milliyet, kültür, ekonomik, sosyal ve eğitim geçmişine sahip kişilerin, belirli bir turizm merkeziyle ilgili farklı beğenileri ve beklentileri olacaktır.

Bir başka deyişle, potansiyel turistin beklentileri, tutum ve davranışları ne kadar iyi anlaşılır ve analiz edilirse, kendisine yönelik olarak sunulacak her türlü hizmet, ürün, tanıtım, yaklaşım ve alaka da o kadar doğru bir şekilde tasarlanacaktır.

Turizmde ortaya konması planlanan altyapı/üstyapı yatırımları, ürün, hizmet, reklam, direkt/dolaylı tanıtım, halkla ilişkiler gibi her başlık için yapılacak çalışmalarda, bilimsel araştırmaların, strateji geliştirilmesinde ve uygulanmasında kilit rol oynadığı düşünülmektedir.

Bu çerçevede, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz organizasyonu ve imkanları ile gerçekleştirdiğimiz İstanbul Turizmi Turist Profili ve Davranışları Araştırması, İstanbul'a gelen uluslararası ziyaretçilerin -toplam ziyaretçi sayısı içindeki milliyet payları da dikkate alınmak suretiyle- profillerinin çıkarılmasını, eğilimlerinin ortaya konmasını ve İstanbul deneyimlerinin analiz edilmesini içermektedir. Araştırmamızın İstanbul turizminin tüm paydaşları açısından faydalı olacağı düşünülmekte ve bu düşünceyle bilginize sunulmaktadır.

ÇALIŞMA EKİBİ

Veri Toplama

Süpervisör: Ceren Bilda, Sabiha Gökçen Havalimanı Turizm Danışma Bürosu
Neslihan Dumaner, Atatürk Havalimanı Turizm Danışma Bürosu

Anketör: Deniz Meray, Esmâ Atilla, Esra Yaman, Hayrettin Dağteken, Murat Danacı,
Mehmet Aydemir, Ü. Gülsüm Aktürk, Simay Ardıç, Bilge Tülü, Ayla Sofu,
Caner Güre, Delal Kaya, İlknur Demirci, Tijen Kasabova, Ayşe Uğur,
Ferdane Çıtır, Saim Demir, Hazal Altınkalp, Şule Yıldıztepe, Yakup Uygur

Veri Girişi

Neslihan Semiz, Abdurrahman Çelik

Analiz ve Raporlama

Nihan Bekar / Şube Müdürü
Abdurrahman Çelik / İstatistikçi

Bu proje, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz Tanıtma Şube Müdürlüğü ve Strateji Şube Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir.

Aralık 2016

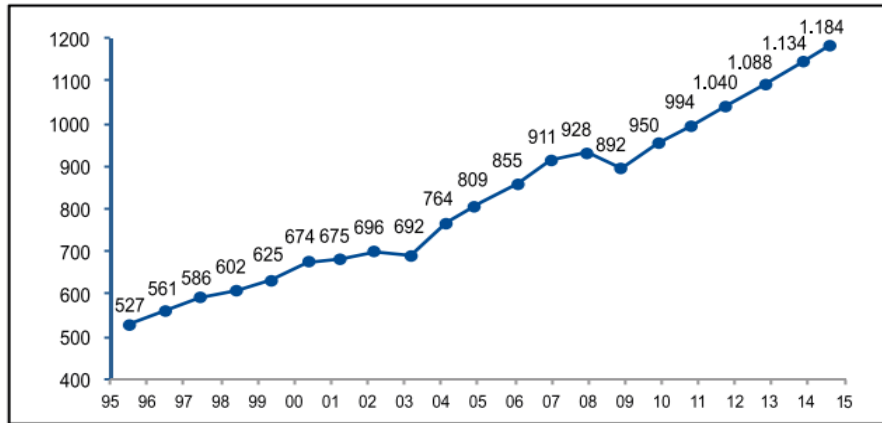
GİRİŞ

Turizm, Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (BMDTÖ) tarafından, “ kişilerin bir yıldan fazla süreli olmamak üzere, eğlence, iş veya başka amaçlarla, kendi yaşam alanları dışında bir yere seyahat etmeleri veya seyahat edilen yerde konaklamaları gibi faaliyetlerin tümü” biçiminde tanımlanmaktadır.

Sosyal ve ekonomik boyutları olan turizm; ulaşımdan konaklamaya, kültür endüstrisinden yeme-içmeye, tarımdan telekomünikasyona kadar yaklaşık 54 farklı endüstriyi besleyen ve geliştiren kritik bir sektördür.

Dünya turizmi, savaşlara, terör eylemlerine, salgın hastalıklara ve pek çok farklı sorun alanına karşın, uluslararası varışlar bakımından, her yıl yaklaşık %4-5 oranında büyüme kaydetmektedir. 2015 yılsonu itibariyle, küresel çapta uluslararası turist sayısı, bir önceki yıla göre %4,4 artarak 1 milyar 184 milyona ulaşmıştır.

World: Inbound Tourism
International Tourist Arrivals (million)

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

Grafik 1

2014 yılsonu itibariyle dünya turizm gelirleri ise 2013'e kıyasla %3,7 oranında artış kaydederek 1 trilyon 245 milyar ABD Dolarına varmıştır. Günümüzde turizmin yarattığı ekonomik hacim, petrol ihraç gelirlerini ve gıda üretiminden elde edilen tutarı aşmış durumdadır. Bilhassa gelişmekte olan ülkeler için, temel gelir kaynaklarından biri durumundadır.¹

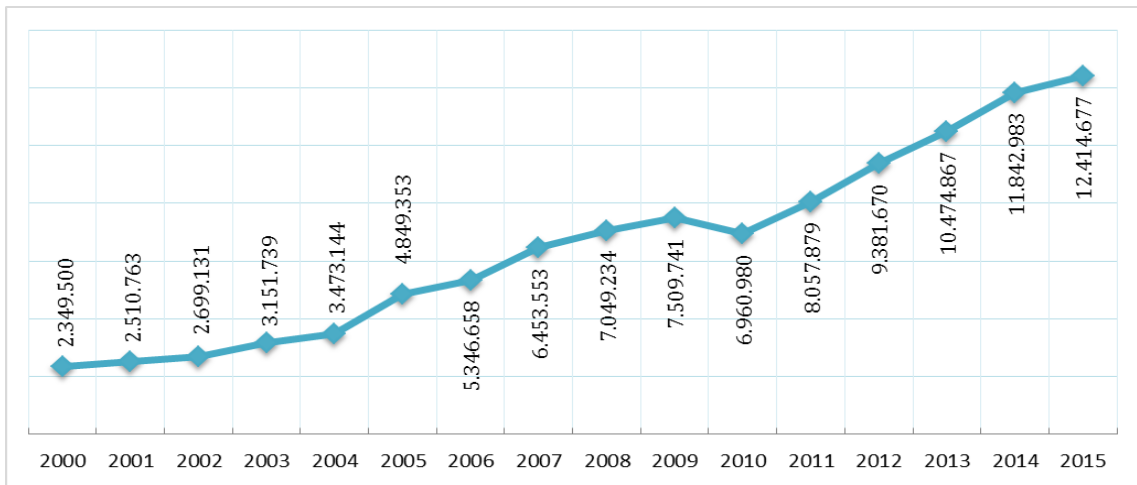
¹ Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü Web Sitesi ve E-Kütüphanesi www.unwto.org ve <http://www.e-unwto.org/>

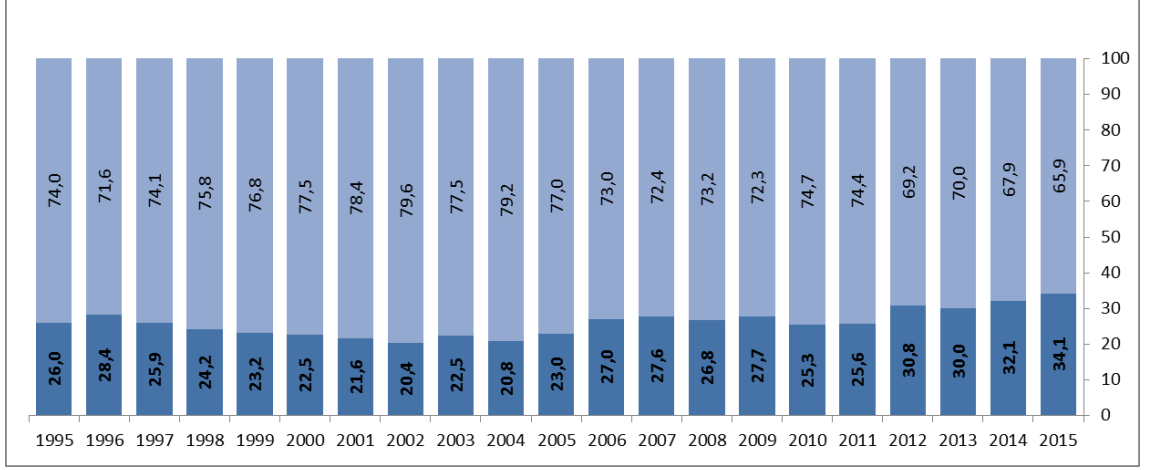
Turizm sadece ulaşım ve konaklama gibi turizmle iç içe bulunan sektörlerle değil, tarım, inşaat gibi endüstrilerde de istihdam yaratmaktadır.

Ülkemizde, 1983 yılında çıkarılan 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile turizm sektörümüz ivme kazanmaya başlamıştır. Kanun ile yatırımcılar turizm sektörüne yatırım yapmaya teşvik edilmiş ve böylelikle yerli ve uluslararası turistlere hizmet verebilecek tesislerin inşası hedeflenmiştir. Başarılı yatırımlar neticesinde yerel ve uluslararası turizm talebi artmıştır. 1980 yılında ülkemize 1 milyon 250 bin yabancı turist gelmişken, 2015 yıl sonunda yabancı turist sayısı 36 milyonu aşmıştır. Bu istatistik, 35 yılda turizmde kat ettiğimiz mesafenin vurgulaması bakımından önemlidir. Türkiye, BMDTÖ verilerine göre, dünya çapında en çok uluslararası ziyaretçi alan 6. (2015 yılsonu), en çok turizm geliri elde eden 12. (2014 yılsonu) destinasyon konumundadır.

Ülkemiz turizminde İstanbul, gerek günümüzde gerekse de turizmimizin tarihi içerisinde çok önemli bir yere sahiptir. 1888 yılında, dünyaca ünlü Orient Express'in Paris-İstanbul seferlerine başlamasıyla Orient Express yolcularının alışkın oldukları yüksek standartları sunabilecek bir otele ihtiyaç duyulması ve böylelikle İstanbul'a gelen yabancı turistleri ağırlamak amacıyla 1892 yılında "Pera Palas Oteli"nin açılmasından bu yana; İstanbul Avrupa'nın en çok ziyaret edilen üçüncü, dünyada en çok ziyaret edilen ilk on destinasyon arasında yer alan bir küresel turizm merkezi haline gelmiştir. Türkiye'deki ilk turizm hareketlerinin başladığı şehir olan İstanbul, 2015 te 12 milyonu geçen yabancı ziyaretçi girişi ile ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin yaklaşık %34'ünü konuk etmiştir.

Grafik 2: 2000-2015 Yılları İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları

Grafik 3: Gelen Yabancı Sayısı İstanbul / Türkiye Oranı

Bu araştırmayla, ülkemiz turizminin en önemli markası olan İstanbul'a gelen uluslararası ziyaretçilerin profillerinin ortaya çıkarılması, kente ilgili duygu ve düşüncelerinin analiz edilmesi, turizme yönelik tüketim davranışlarının tespit edilmesi; böylelikle hedef ülkelerden İstanbul'a gelecek potansiyel ziyaretçilere yönelik olarak yapılacak tanıtım/reklam/halkla ilişkiler/hizmet pazarlaması ve ağırlama çalışmalarına altlık oluşturulması hedeflenmiştir.

ARAŞTIRMANIN AMACI

İstanbul Turizmi Turist Profili ve Davranışları Araştırması şehrimize gelen yabancı ziyaretçilerin profil, davranışlar ve beklentilerine yönelik bilimsel verileri ortaya koyma amacıyla gerçekleştirilmiştir.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Master Card'ın Küresel Hedef Şehirler İndeksi aracılığıyla 2016 yılında en çok ziyaret edilen şehirler araştırmasında, İstanbul'un dünyanın en çok uluslararası turist alan 8. şehri olduğu görülmektedir. İstanbul, tarihiyle, çok kültürlülüğüyle, modern yüzüyle, anıtsal eserleriyle, sunduğu turizm türlerinin ve ürünlerinin çeşitliliğiyle; dünya turizminde ikonik bir yere sahiptir. Böyle olmakla birlikte, kentimizin sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde rekabetçi olabilmesi ve trendleri takip edebilmesi ise potansiyel turistlerin tercihlerinin bilinmesiyle mümkün olabilecektir. Potansiyel turistlerin eğilimlerinin sağlıklı şekilde saptanması ise bilimsel araştırma yapılmasına bağlıdır. Böylelikle hedef turizm pazarlarına ve hedef kitleye yönelik doğru reklam, pazarlama, halkla ilişkiler çalışması yapılması ve yatırımların, ürünlerin bu ekseninde dizayn edilmesi olanaklı hale gelecektir. Bir başka deyişle, araştırmamız, küresel rekabet ortamında oluşturulacak stratejilere kaynak olması anlamında da önemlidir. Bu ve benzeri çalışmaların tekrarı/devamlılığı da bu bağlamda oldukça gereklidir.

ARAŞTIRMANIN METODU, EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmamızda yöntem olarak; kantitatif araştırma yöntemlerinden yüz yüze anket yöntemi tercih edilmiştir. Anket çalışmamız; Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanları giden yolcu bölümünde ve Sirkeci ve Sultanahmet Turizm Danışma Bürolarımızda (*görüşülen turist şehrimizde konaklamış ise ve planladığı İstanbul seyahat süresinin son günlerinde ise anket uygulanmıştır*) gerçekleştirilmiştir. Uygulamada, yaklaşık yüz ülkeden gelen ziyaretçilerle anket çalışması yapılırken, prensip olarak, anketör ilgili turiste soruyu bizzat yöneltmiş ve aldığı cevaplar doğrultusunda formu doldurmuştur. Ancak, zaman zaman iletişim problemi ortaya çıkmış olup bu gibi durumlarda İngilizce, Almanca, Japonca, Arapça, Rusça dillerinde hazırlanmış olan anket formumuz ziyaretçiye verilerek anketörün gözetiminde kendi doldurması sağlanmıştır.

Araştırma evreni olarak; 2016 yılı ilk 8 ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayıları dikkate alınmıştır. 2015 yılı toplam gelen yabancı ziyaretçi sayılarını değil de 2016 yılı 8 aylık verileri dikkate almamızın nedeni 2015 yılına göre gelen yabancı ziyaretçi sayısındaki düşüş ve milliyete göre gelen ziyaretçilerdeki değişimdir. Gelen milliyetleri daha iyi yansıtması bakımından 2016 yılı kriter alınmış ve buna göre milliyet kotası uygulanmıştır.

İstatistiksel olarak %3 kabul edilebilir hata oranı benimsenerek %95 güven seviyesine göre; evren büyüklüğü olarak, ilk 6 ay gelen yabancı ziyaretçi sayısı olan 4.441.458 verisi baz alınmış ve bu veriden yola çıkarak örneklem; ilgili istatistiksel formülün sonucuna ($n = \frac{Nt^2pq}{d^2(N-1) + t^2pq}$) göre **1067** olarak hesaplanmıştır. Çalışmada 1067 anket uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Temmuz ayında ön hazırlıkları tamamlanan çalışmada pilot uygulama ve sonuçlarının değerlendirilmesi ağustos ayında gerçekleşmiş, anket uygulaması ekim ve kasım aylarında tamamlanabilmiştir. Belirlenen milliyet kotası büyük ölçüde gerçekleştirilmiştir. Planlanan ve gerçekleştirilen anket uygulaması milliyetlerine göre aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Ülke	Gelen Sayısı	Oranı	Planlanan Anket Sayısı	Gerçekleşen Anket Sayısı
1 ALMANYA	705.316	11,2	120	123
2 İRAN	433.027	6,9	74	74
3 SUUDİ ARABİSTAN	331.007	5,3	56	65
4 İNGİLTERE	266.308	4,2	45	53
5 FRANSA	264.909	4,2	45	46
6 ABD	236.570	3,8	40	42
7 UKRAYNA	194.914	3,1	33	35
8 HOLLANDA	190.581	3,0	32	31
9 RUSYA FEDERASYONU	185.142	3,0	31	39
10 IRAK	164.252	2,6	28	22
11 AZERBAJCAN	124.335	2,0	21	25
12 KUVEYT	120.720	1,9	21	22
13 İTALYA	117.138	1,9	20	24
14 CEZAYİR	112.995	1,8	19	19
15 ÇİN	100.468	1,6	17	14
16 AVUSTURYA	100.007	1,6	17	12
17 TÜRKMENİSTAN	96.398	1,5	16	3
18 İSVEÇ	92.944	1,5	16	12
19 ÜRDÜN	88.997	1,4	15	18
20 BELÇİKA	83.549	1,3	14	14
21 LÜBNAN	81.899	1,3	14	10
22 ÖZBEKİSTAN	76.975	1,2	13	9
23 İSVİÇRE	72.700	1,2	12	11
24 GÜNEY KORE	72.191	1,2	12	9
25 KAZAKİSTAN	68.979	1,1	12	11
26 SURİYE	67.747	1,1	12	11
27 İSRAİL	66.443	1,1	11	10
28 KKTC	65.281	1,0	11	8
29 TUNUS	64.811	1,0	11	2
30 MISIR	61.561	1,0	10	13
31 İSPANYA	58.881	0,9	10	11
32 ROMANYA	57.489	0,9	10	9
33 YUNANİSTAN	56.718	0,9	10	12
34 DANİMARKA	56.520	0,9	10	6
35 KIRGIZİSTAN	54.899	0,9	9	12
36 KANADA	52.267	0,8	9	8
37 FAS	52.233	0,8	9	11
38 BULGARİSTAN	50.570	0,8	9	3
39 HİNDİSTAN	46.540	0,7	8	5
40 LİBYA	46.135	0,7	8	9
41 AVUSTRALYA	43.721	0,7	7	16
42 ARJANTİN	41.764	0,7	7	6
43 GÜRCİSTAN	39.135	0,6	7	5
44 PAKİSTAN	31.799	0,5	5	7
45 TAYVAN	31.116	0,5	5	2
46 KOSOVA	30.919	0,5	5	2
47 MALEZYA	29.779	0,5	5	2
48 JAPONYA	27.211	0,4	5	5
49 ENDONEZYA	26.734	0,4	5	2
50 BAHREYN	26.534	0,4	5	7
DİĞER ÜLKELER	705.679	11,2	120	140
	6.274.807	100	1067	1067

VERİLERİN ANALİZİ

1. Frekans Tabloları

s1. Cinsiyet

	Frekans	Yüzde
Erkek	562	52,7
Kadın	505	47,3
Toplam	1067	100,0

Çalışmamızda cinsiyet ile ilgili bir kota uygulanmamış, anket yapılacak kişiler tesadüfi örnekleme yöntemine göre tamamen rastgele seçilmiş, grup veya aile ile karşılaşıldığında içlerinden sadece birine anket uygulanmıştır.

Yaptığımız araştırmaya göre *-%95 ihtimal ve -+%3 hata payı ile-* İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin %52,7si erkek ve %47,3ü kadındır.

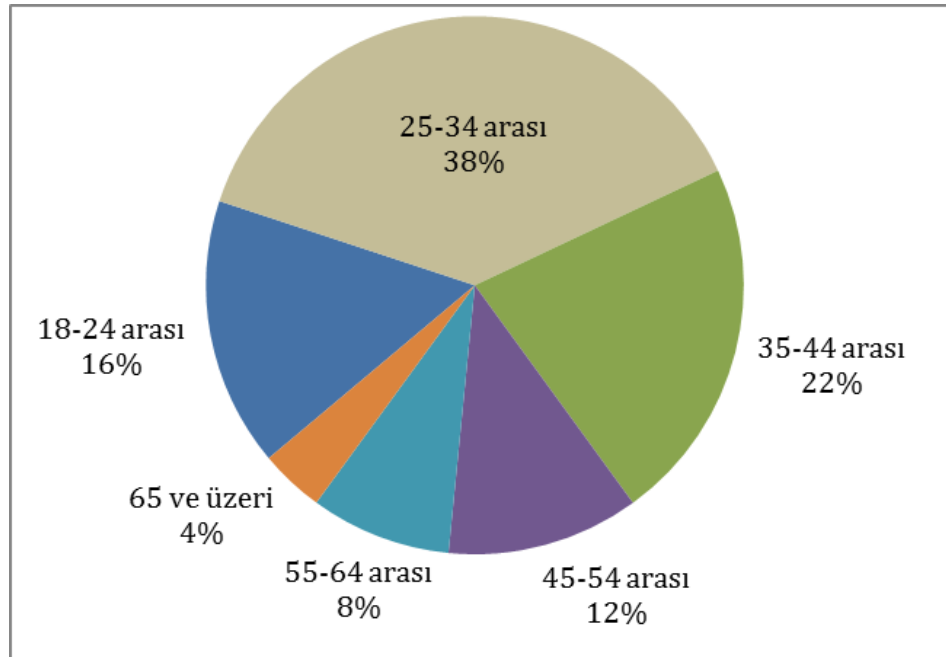

s2. Yaş

	Frekans	Yüzde
18-24 arası	172	16,2
25-34 arası	403	37,9
35-44 arası	234	22,0
45-54 arası	123	11,6
55-64 arası	90	8,5
65 ve üzeri	41	3,9
Toplam	1063	100,0

Yaş dağılımlarını incelediğimizde, gelen ziyaretçilerin %54,1'inin, yani yarısından fazlasının 35 yaş altında olduğunu görmekteyiz. Ziyaretçilerin 35-55 yaş arası %33,6 iken 65 ve üzeri yaştakilerin oranı ise %3,9 dur.

Şehrimize gelen yabancı ziyaretçilerimizin büyük çoğunluğunu genç ve orta yaş grubundaki kişiler oluşturmaktadır.

Grafik 4: Gelen Yabancı ziyaretçilerin yaş dağılımı

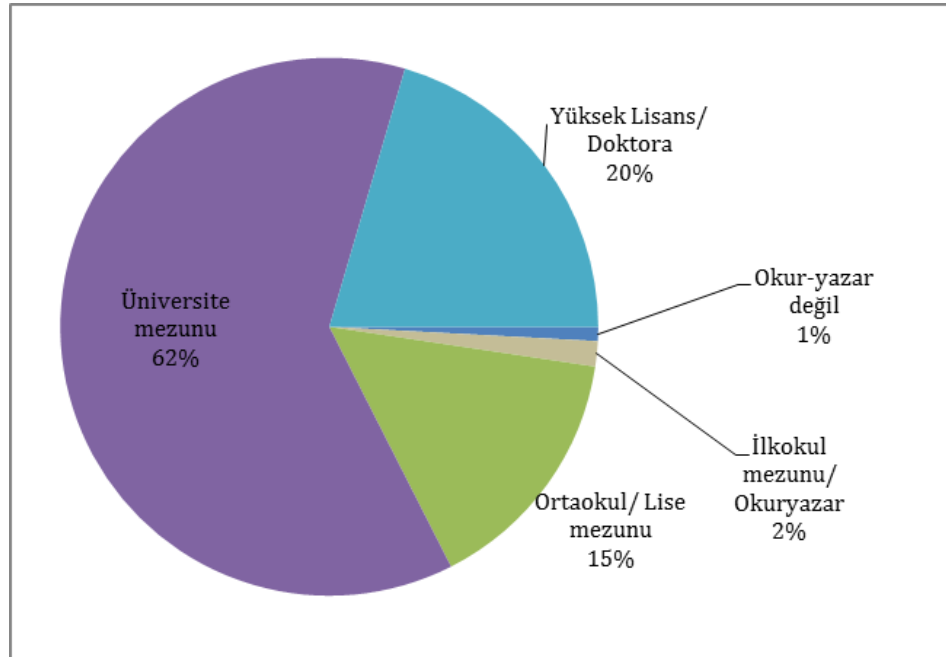

s3. Eğitim Durumu

	Frekans	Yüzde
Okur-yazar değil	9	0,9
İlkokul mezunu/Okuryazar	16	1,5
Ortaokul/Lise mezunu	160	15,2
Üniversite mezunu	655	62,0
Yüksek Lisans/Doktora	216	20,5
Toplam	1056	100,0

“Eğitim durumunuz nedir?” şeklinde sorduğumuz soruya görüşülen ziyaretçilerin %1’i yanıt vermemiştir. Yanıt verenlerin %1,5’i ilkokul mezunu veya okur-yazar, %15,2’si Ortaokul veya lise mezunu, %82,5 i üniversite, yüksek lisans veya doktora eğitim seviyesinde olduklarını söylemiştir.

Gelen yabancı ziyaretçilerimizin büyük çoğunluğunun üniversite ve üstü eğitim düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

Grafik 5: Gelen Yabancı ziyaretçilerin eğitim durumu dağılımı

s4. Milliyet

	Frekans	Yüzde
Almanya	123	11,5
Iran	74	6,9
Suudi Arabistan	65	6,1
İngiltere	53	5,0
Fransa	46	4,3
Amerika Birleşik Devletleri	42	3,9
Rusya	39	3,7
Ukrayna	35	3,3
Hollanda	31	2,9
Azerbaycan	25	2,3
İtalya	24	2,2
Kuveyt	22	2,1
Irak	22	2,1
Cezayir	19	1,8
Ürdün	18	1,7
Avustralya	16	1,5
Çin	14	1,3
Belçika	14	1,3
Mısır	13	1,2
İsveç	12	1,1
Avusturya	12	1,1
Kırgızistan	12	1,1
Yunanistan	12	1,1
Kazakistan	11	1,0
İsviçre	11	1,0
Bosna Hersek	11	1,0
İspanya	11	1,0
Suriye	11	1,0
Fas	11	1,0
Diğer	258	24,2
Toplam	1067	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin milliyetlerine göre oranları, örnekleme belirlerken uyguladığımız milliyet kotasına, yani 2016 ilk sekiz ay gelen yabancı ziyaretçi sayılarına büyük oranda uygun şekilde ortaya çıkmaktadır (bkz. sayfa 10).

s5. İkamet ettiğiniz şehir

	Frekans	Yüzde
Milliyetiyle aynı ülkede	978	91,7
Milliyetiyle farklı ülkede	89	8,3
Toplam	1067	100,0

Yaşadıkları şehrin bulunduğu ülke ile milliyetine sahip oldukları ülkeyi karşılaştırmak amacıyla sorduğumuz bu soruya verilen yanıtlarla, İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin %92 sinin kendi ülkesinde yaşadığı, %8 inin milliyetiyle farklı bir ülkede yaşadığını görmekteyiz.

Milliyetiyle farklı bir ülkede yaşayanları eğitim durumuna göre çapraz tabloda incelersek;

Crosstable: s5. İkamet ettiğiniz şehir * s3. Eğitim Durumu

		s3. Eğitim Durumu					Total
		Okur-yazar değil	İlkokul mezunu / Okuryazar	Ortaokul / Lise mezunu	Üniversite mezunu	Yüksek Lisans / Doktora	
s5. İkamet ettiğiniz şehir	Milliyetiyle aynı ülkede	,8%	1,5%	15,5%	62,5%	19,6%	100,0%
	Milliyetiyle farklı ülkede	1,1%	1,1%	11,4%	56,8%	29,5%	100,0%

%8 lik bir kısmı oluşturan, milliyetiyle farklı bir ülkede yaşayan ziyaretçiler için, bir nevi "dünya vatandaşı" diyebileceğimiz kişiler olduğu yorumunu yapabiliriz.

s6. İstanbul ziyaretinizin sebebi nedir?

	Frekans	Yüzde
Seyahat/Eğlence/Tatil	702	65,8
İş/Kongre/Toplantı	145	13,6
Arkadaş/Akraba ziyareti	111	10,4
Alışveriş	39	3,7
Sağlık/Tıbbi Nedenler	22	2,1
Eğitim/Konferans	18	1,7
Diğer	30	2,8
Toplam	1067	100,0

İstanbul'a gelen yabancılar, %66 oranında "tatil, seyahat, eğlence" amacıyla, %14 oranında "iş, kongre, toplantı" amacıyla, %10 oranında da "arkadaş, akraba ziyareti" amacıyla gelmektedirler. %2 ve %3 oranlarıyla "sağlık, tıbbi nedenler" ve "eğitim, konferans" gibi sebeplerle ziyaret gerçekleştirmişlerdir.

s7. İstanbul'a kaçınıcı gelişiniz?

	Frekans	Yüzde
İlk kez geliyorum	455	44,8
2. - 3. gelişim	296	29,2
4. - 5. gelişim	104	10,2
6. ve üzeri gelişim	160	15,8
Toplam	1015	100,0

Görüşülen ziyaretçilerin %1'inin yanıt vermediği bu sorudan, şehrimize gelen yabancı ziyaretçilerin yarıya yakınının İstanbul'a ilk kez geldiğini, yaklaşık %30'unun da 2. veya 3. gelişi olduğunu gözlemlemekteyiz. 4. veya 5. gelişi olduğunu belirtenlerin oranı %10,2 ve 6. ve 6'dan daha fazla kez geldiğini söyleyenlerin oranı ise %15,8 dir.

s8. Seyahatinizi nasıl planladınız?

	Frekans	Yüzde
İnternet yoluyla kendi tatil planımı satın aldım	467	44,3
İnternet yoluyla turizm seyahat şirketinden rezervasyon yaptım	448	42,5
Turizm seyahat şirketine giderek yüz yüze görüşerek satın aldım	112	10,6
Telefon yoluyla satın aldım	26	2,5
Toplam	1053	100,0

İstanbul'a gelen yabancıların %44'ü seyahatlerini, internet üzerinden kendi yaptıkları planlama doğrultusunda hizmet satın alma şeklinde, %42,5'i internet üzerinden satış yapan seyahat acentalarından paket tur satın alma şekilde gerçekleştirmişlerdir.

Online hizmet satın alınması ile yüz yüze ve telefon vasıtasıyla hizmet alımını karşılaştırdığımızda; İstanbul'a gelen yabancıların %86,8'inin seyahat planlarını ve harcamalarını internet üzerinden yaptıklarını görmekteyiz.

s9. İstanbul'da kaç gün kaldınız?

	Frekans	Yüzde
1 gün	62	5,8
2 - 3 gün	212	19,9
4 - 5 gün	304	28,6
6 - 10 gün	335	31,5
10 gün ve üzeri	151	14,2
Toplam	1064	100,0

Şehrimize gelen yabancı misafirlerimizin İstanbul'da kalış sürelerini incelediğimizde, %31,5 ile 6-10 gün arası kalış, %28,6 ile 4 veya 5 gün kalış, %19,9 ile 2 veya 3 gün kalış gerçekleştirildiğini görmekteyiz. Sadece bir gece konakladığını söyleyenlerin oranı da %5,8 kadardır.

s10. Seyahatinizi kaç gün önceden planladınız?

	Frekans	Yüzde
1 hafta önce	295	28,0
2 hafta önce	143	13,6
1 ay önce	349	33,1
3 ay önce	197	18,7
6 ay önce	46	4,4
1 yıl önce	25	2,4
Toplam	1055	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin geliş planlarını ne kadar süre önce yaptıklarına dair sorduğumuz soruya verdikleri yanıtlar;

%75 e yakın bir çoğunluğun seyahat planını gelmeden önceki bir ay içerisinde yaptığını göstermektedir.

Çok uzun zaman önceden planlanan şeklinde ifade edebileceğimiz "6 ay ve 1 yıl önce" oranları ise %6,8 olup gelenlerin yaklaşık %7 sinin geliş planlarını uzun vadede yaptığını söyleyebiliriz.

Verilerde ortaya çıkan, İstanbul'a gelen ziyaretçilerin büyük bir kısmının, seyahat planlamalarını bir ay gibi kısa bir sürede kararlaştırmış olduğudur.

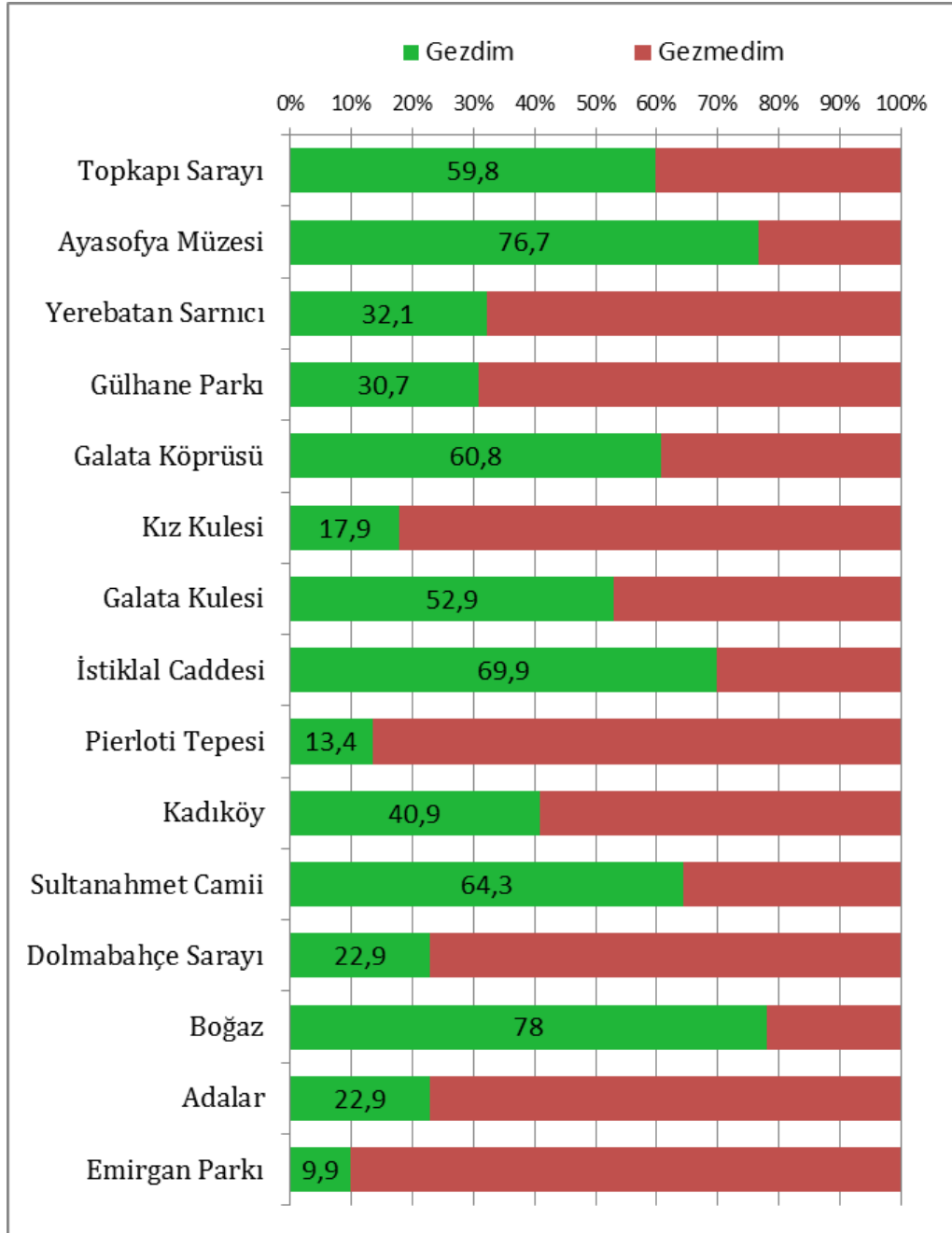
s11. Aşağıdakilerden hangilerini ziyaret ettiniz?

		Yüzde
s11.1. Topkapı Sarayını gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	59,8 40,2
s11.2. Ayasofya Müzesini gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	76,7 23,3
s11.3. Yerebatan Sarnıcını gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	32,1 67,9
s11.4. Gülhane Parkını gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	30,7 69,3
s11.5. Galata Köprüsünü gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	60,8 39,2
s11.6. Kız Kulesini gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	17,9 82,1
s11.7. Galata Kulesini gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	52,9 47,1
s11.8. İstiklal Caddesini gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	69,9 30,1
s11.9. Pierre Loti Tepesini gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	13,4 86,6
s11.10. Kadıköy'ü gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	40,9 59,1
s11.11. Sultanahmet Camini gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	64,3 35,7
s11.12. Dolmabahçe Sarayını gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	22,9 77,1
s11.13. Boğaz'ı gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	78,0 22,0
s11.14. Adalar'ı gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	22,9 77,1
s11.15. Emirgan Parkını gezdiniz mi?	Gezdim Gezmedim	9,9 90,1
	Toplam	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin en çok gezdim dediği yerler arasında ilk sırada "Boğaz", ikinci sırada "İstiklal Caddesi" ve üçüncü olarak "Sultanahmet Camii" yer almaktadır.

En az gezildiği söylenen yerler “Kız Kulesi”, “Pierre Loti Tepesi” ve “Emirgan Parkı” olmuştur. Aşağıdaki grafikte ziyaret edilme oranları daha belirgin olarak görülmektedir.

Grafik 6: Ziyaret edilme oranları

s12. Aklınızda kalan en güzel yer neresi?

	Frekans	Yüzde
Boğaz	225	21,9
Sultanahmet Camii	173	16,8
Ayasofya	121	11,8
İstiklal Caddesi	68	6,6
Topkapı Sarayı	61	5,9
Sultanahmet Meydanı	57	5,6
Adalar	44	4,3
Tüm Şehir	39	3,8
Galata Kulesi	30	2,9
Moda	20	1,9
Ortaköy	18	1,8
Dolmabahçe	16	1,6
Yerabatan Sarnıcı	15	1,5
Süleymaniye Camii	15	1,5
Kapalıçarşı	12	1,2
Diğer	113	11,3
Toplam	1027	100,0

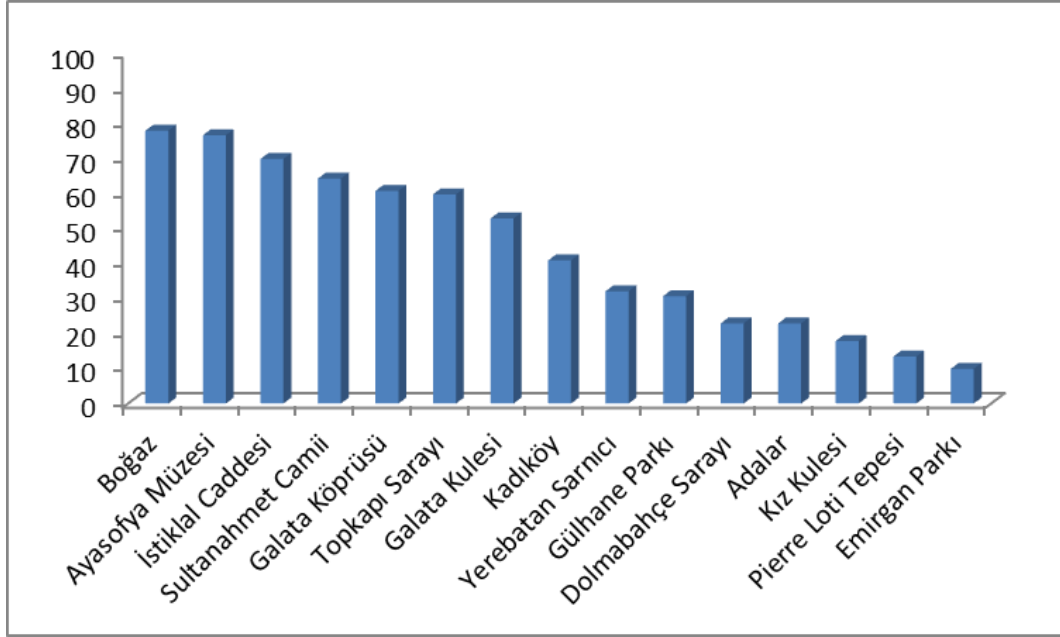
İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aklında kalan en güzel yer olarak belirttiği ilk üç yer Boğaz, Sultanahmet Camii ve Ayasofya olmuştur.

Gelen ziyaretçiler tarafından, İstiklal Caddesi'nin gezilme/görülme oranı Topkapı Sarayı'nın ziyaret edilme oranından daha fazladır.

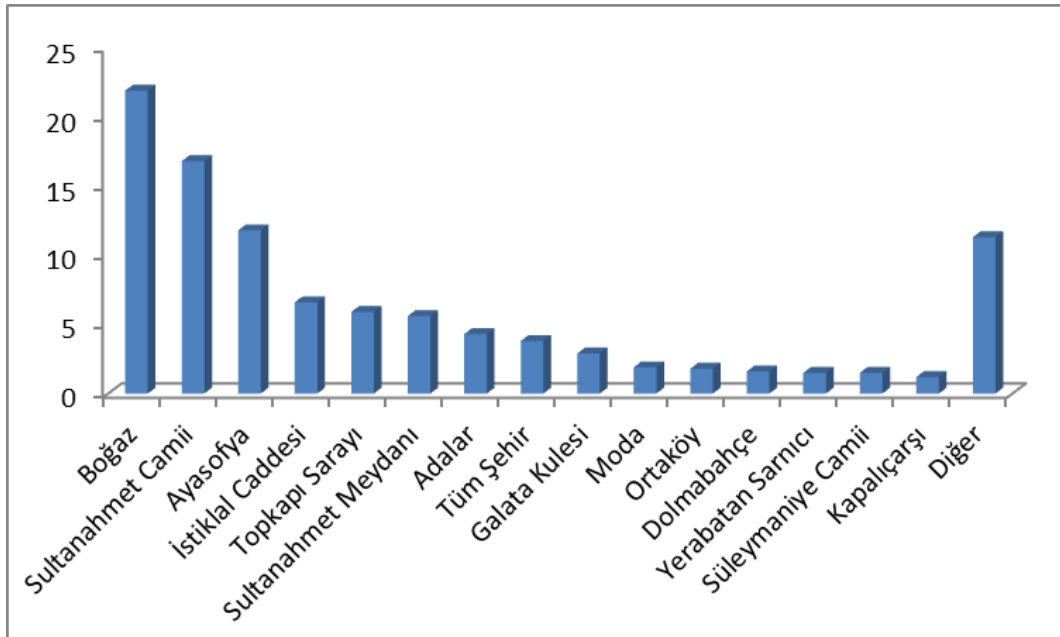
Ziyaret edilme anlamında; Tarihi Yarımada ile Boğaz-Pera bölgesinin oranları birbirine yakındır.

Aşağıdaki grafiklerde 11. ve 12. soruların yanıtları daha net görülmektedir.

Grafik 7: Hangilerini ziyaret ettiniz?

Grafik 8: Aklınızda kalan en güzel yer?

s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti?

	Frekans	Yüzde
Negatif idi daha negatif oldu	5	0,5
Negatif idi pozitif oldu	97	9,1
Değişmedi	119	11,2
Pozitif idi negatif oldu	49	4,6
Pozitif idi daha pozitif oldu	795	74,6
Toplam	1065	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin %74,6 sı İstanbul ile ilgili daha önceden pozitif olan düşüncesinin daha pozitif olduğunu belirtmiştir. Daha önceden negatif düşünüp geldikten sonra pozitif olduğunu belirten ise %9,1 dir.

Olumsuz değerlendirme olarak nitelendirebileceklerimizin oranı %5 kadardır.

s14. İstanbul'a tekrar gelmeyi düşünüyor musunuz?

	Frekans	Yüzde
Evet	1027	96,4
Hayır	38	3,6
Toplam	1065	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerimizden %96,4 ü tekrar gelmeyi düşünebileceğini ifade etmiştir. Tekrar gelmeyi düşünmüyorum diyen %3,6 nın gelmeme sebeplerini incelediğimizde; yaklaşık yarısının olumsuz nedenler yüzünden bu düşüncede olduğu, diğer yarısının ise "başka şehirler görmek" gibi olumlu motivasyonlar neticesinde bu yanıtı verdiği düşünülmektedir.

s14a. Neden gelmeyi düşünmüyorsunuz?

	Frekans	Geçerli Yüzde*	Yüzde**
Başka şehirler görmek istiyorum	8	23,5	0,7
Belki gelirim	4	11,8	0,4
Güvensiz/Korkutucu	4	11,8	0,4
Görebileceğimi gördüm	3	8,8	0,3
Taksi yüzünden güvenli değil	3	8,8	0,3
Trafik yüzünden	3	8,8	0,3
Çok kalabalık	2	5,9	0,2
Pahalı	2	5,9	0,2
İş için mecburen	1	2,9	0,1
Dil problemi	1	2,9	0,1
Sabit olmayan iskele yüzünden	1	2,9	0,1
Havaalanı görevlileri yüzünden	1	2,9	0,1
Otelleri beğenmedim	1	2,9	0,1
Toplam	34	100,0	3,2

* s.14 e hayır cevabı verenler içerisindeki oran

** s.14 e evet ve hayır tüm cevap verenler içerisindeki oran

Yaşanan olumsuzluklar, “Taksi yüzünden”, “Havalimanı görevlileri yüzünden” gibi birebir insan ilişkilerinden kaynaklananlar ile “Güvensiz”, “Çok kalabalık”, “Otelleri beğenmedim”, “Trafik yüzünden” gibi ortam/çevre ile alakalı durumlar şeklinde ortaya çıkmaktadır.

14. soruda belirtilen, İstanbul’a tekrar gelmeyi düşünmüyorum diyenlerin yaklaşık yarısı yani tüm İstanbul’a gelen yabancı ziyaretçilerin yalnızca %1,6 kadarı yaşadığı olumsuzluklar neticesinde bir daha gelmeyi düşünmemektedir.

s15. Bu ziyaretinizle ilgili İstanbul'u bir duygu ile tarif etseniz bu duygu ne olurdu?

	Frekans	Yüzde
Happy (Mutlu)	183	17,8
Amazing (Şaşırtıcı)	97	9,4
Beautiful (Güzel)	90	8,8
Historical (Tarihi)	69	6,7
Good (İyi)	68	6,6
Nice (Hoş)	67	6,5
Exciting (Heyecan verici)	61	5,9
Joyfull (Neşeli)	43	4,2
Comfortable/Like home (Rahat/Ev gibi)	43	4,2
Great/Magnificent (Muazzam/Muhteşem)	40	3,9
Interesting (İlginç)	34	3,3
Chaotic/Crowded (Kaotik/Kalabalık)	31	3,0
Wonderful (Harika)	26	2,5
Lively (Canlı)	22	2,1
Fall in love/Romantic (Aşık olmak/Romantik)	19	1,9
Surprising (Süprizlerle dolu)	13	1,3
Plesure (Memnuniyet verici)	12	1,2
Inspiring (İlham verici)	11	1,1
Cool (sakin)	10	1,0
Other (Diğer)	88	8,8
Toplam	1027	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin İstanbul ile ilgili hissettikleri duygulardan en çok hissedilene %17,8 ile "mutluluk", ikinci olarak %9,4 ile "şaşırtıcı, hayret verici" ve üçüncüsü %8,8 ile "güzel" olmuştur.

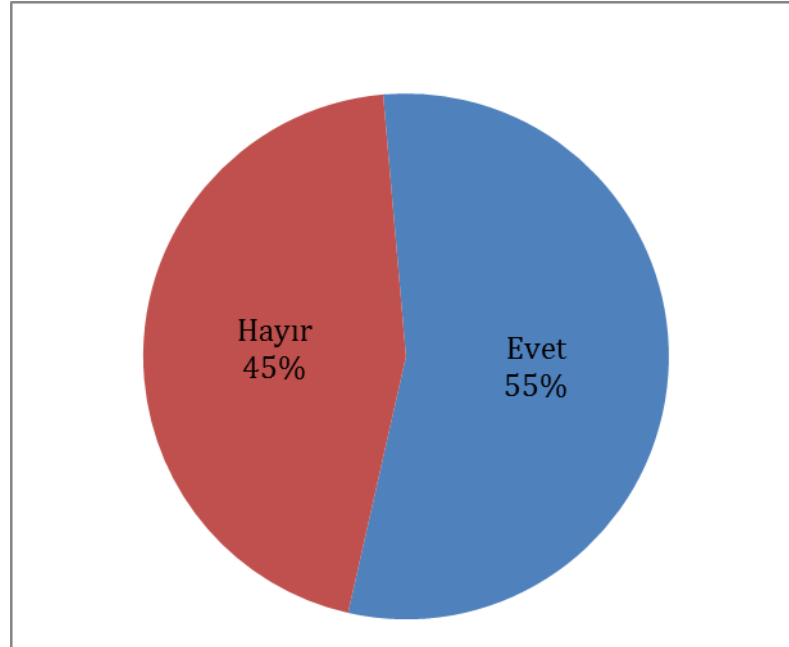
s16. Bu ziyaretinizde Türkiye'de başka bir yeri de ziyaret ettiniz mi?

	Frekans	Yüzde
Evet	585	54,9
Hayır	480	45,1
Toplam	1065	100,0

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin %54,8'i bu ziyaretlerinde, ülkemizde İstanbul'dan başka bir şehri de ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir.

Anket uygulamamızda, ülkenin başka bir şehrinden gelip İstanbul'dan yurtdışına çıkış yapmakta olanlardan İstanbul'da en az bir gün kalmış olanlar ile anket görüşmesi gerçekleştirilmiş, diğer durumdakiler ise anket dışı tutulmuştur.

Araştırma sonucumuza göre İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerimizin %45,2 si başka bir şehre gitmeyip sadece İstanbul'u ziyaret edip dönmektedirler.

Grafik 9: Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehri ziyaret edip etmeme oranı

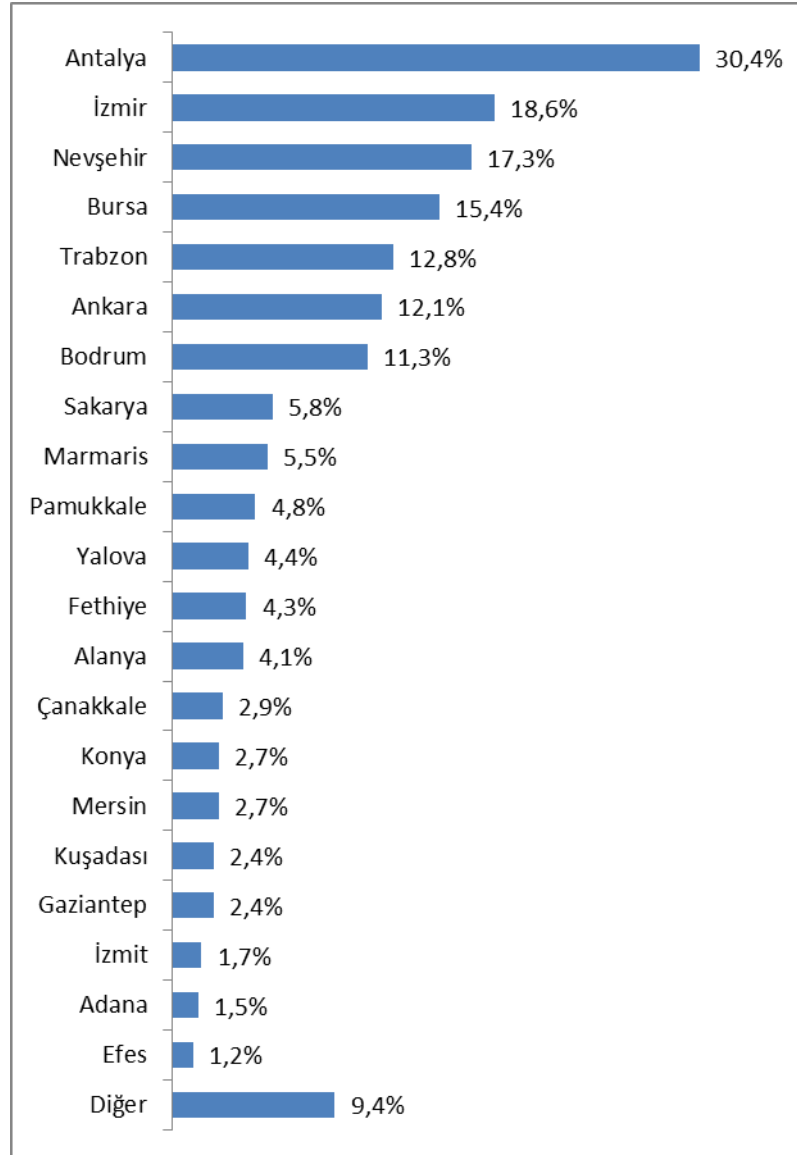

s16.d Nereyi ziyaret ettiniz?

s16_D ÇokluYanıt

S.16_D ÇokluYanıt	Yanıtlar		Çoklu Yanıtın Yüzdesi
	N	Yüzde	
Antalya	178	17,5%	30,4%
İzmir	109	10,7%	18,6%
Nevşehir	101	9,9%	17,3%
Bursa	90	8,9%	15,4%
Trabzon	75	7,4%	12,8%
Ankara	71	7,0%	12,1%
Bodrum	66	6,5%	11,3%
Sakarya	34	3,3%	5,8%
Marmaris	32	3,1%	5,5%
Pamukkale	28	2,8%	4,8%
Yalova	26	2,6%	4,4%
Fethiye	25	2,5%	4,3%
Alanya	24	2,4%	4,1%
Çanakkale	17	1,7%	2,9%
Konya	16	1,6%	2,7%
Mersin	16	1,6%	2,7%
Kuşadası	14	1,4%	2,4%
Gaziantep	14	1,4%	2,4%
İzmit	10	1,0%	1,7%
Adana	9	0,9%	1,5%
Efes	7	0,7%	1,2%
Diğer	54	5,1%	9,4%
Toplam	1016	100,0%	173,7%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin gittiği diğer şehirler arasında ilk beş sırada Antalya, İzmir, Nevşehir, Bursa ve Trabzon gelmektedir.

Grafik 10: İstanbul'a gelen yabancıların bu ziyaretlerinde gittikleri diğer şehirler

Çoklu Yanıt:

Case Summary

	Cases (Olaylar)					
	Valid (Geçerli)		Missing (Veri yok)		Toplam	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
\$s16_K(a)	585	54,8%	482	45,2%	1067	100,0%

İstanbul dışında ülkemizin diğer hangi şehir/şehirlerini ziyaret ettiklerini sorulduğunda, birden çok yanıt alınabilmesi için üç seçeneğe kadar cevap hakkı tanınmıştır. Dolayısıyla 585 evet cevabı, birden çok yanıt alındığından 1016 yanıt üzerinden değerlendirilmiş olmaktadır.

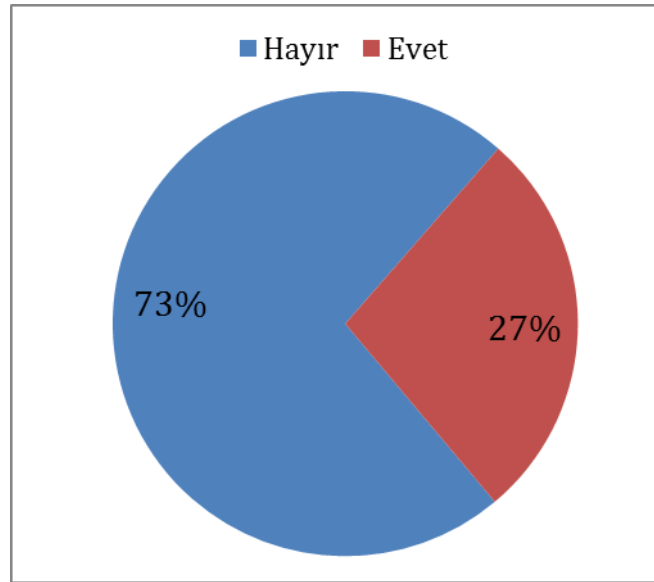
s17. E-posta adresinizi bizimle paylaşır mısınız?

	Frekans	Yüzde
Hayır	774	72,5
Evet	293	27,5
Toplam	1067	100,0

İstanbul'a gelen ziyaretçilere "E-posta adresiniz var mı? Bizimle paylaşmak ister misiniz?" şeklinde sorduğumuzda %72,5 oranında hayır cevabı gelmiştir.

Bu sorunun anket formunda en sonda yer alması ve "paylaşmak ister misiniz" şeklinde sorulduğundan dolayı bu oranda hayır yanıtı geldiği değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte insanların spam-mail çekincelerinin de burada etkili olduğu düşünülebilir.

2. Çapraz Tablolar

ÇaprazTablo1: s6. İstanbul ziyaretinizin sebebi nedir? * s7.Kaçıncı Gelişiniz?

		Kaçıncı Gelişiniz				Toplam
		İlk kez geliyorum	2. - 3. gelişim	4. - 5. gelişim	6. ve üzeri gelişim	
s6. İstanbul ziyaretinizin sebebi nedir?	Seyahat/Eğlence/Tatil	53,2%	29,0%	7,8%	10,1%	100,0%
	İş/Kongre/Toplantı	25,7%	25,0%	15,7%	33,6%	100,0%
	Arkadaş/Akraba ziyareti	26,4%	30,2%	17,9%	25,5%	100,0%
	Alışveriş	26,3%	36,8%	10,5%	26,3%	100,0%
	Sağlık/Tıbbi Nedenler	45,5%	36,4%	9,1%	9,1%	100,0%
	Eğitim/Konferans	38,9%	27,8%	11,1%	22,2%	100,0%
	Diğer	40,9%	36,4%	13,6%	9,1%	100,0%
Toplam		44,8%	29,2%	10,2%	15,8%	100,0%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerimizin geliş sebeplerini ve kaçınıcı gelişleri olduğunu incelersek;

%65,6 lık kısmını oluşturan "Seyahat, Eğlence, Tatil" için gelenlerin %53,2 si ilk kez, %13,8 lik kısmını oluşturan "İş, kongre, toplantı" için gelenlerin %33,6 sı 6 ve üzeri kez, %10,4 lük kısmını oluşturan "Akraba, arkadaş ziyareti" için gelenlerin %30,2 si 2-3 kez, %3,7 lik kısmını oluşturan "Alışveriş" için gelenlerin %36,8 i 2-3 kez, İstanbul'a gelmişlerdir.

ÇaprazTablo2: s8. Seyahatinizi nasıl planladınız? * s10.Seyahatinizi kaç gün Önceden Planladınız?

	Seyahatinizi kaç gün Önceden Planladınız						Toplam
	1 hafta önce	2 hafta önce	1 ay önce	3 ay önce	6 ay önce	1 yıl önce	
s8. Seyahatinizi nasıl planladınız?							
İnternet Yoluyla Turizm Seyahat Şirketinden Online Rezervasyon	28,5%	16,2%	32,1%	17,8%	3,6%	1,8%	100,0%
İnternet Yoluyla Kendi Tatil Planımı Online Satın Aldım	25,2%	11,5%	34,7%	21,0%	4,6%	3,0%	100,0%
Telefon Yoluyla	53,8%	11,5%	15,4%	11,5%	3,8%	3,8%	100,0%
Turizm Seyahat Şirketine Giderek Yüzyüze Satın Aldım	34,5%	10,9%	32,7%	13,6%	6,4%	1,8%	100,0%
Toplam	28,3%	13,4%	32,9%	18,6%	4,3%	2,4%	100,0%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerden, telefon ile seyahati satın alanların diğer yöntemlere göre "daha kısa süre önceden" bu seyahatlerini satın almış oldukları görülmektedir.

ÇaprazTablo3: s17. Mail adresinizi bizimle paylaşır mısınız? * s1. Cinsiyet

		s1. Cinsiyet		Toplam
		Erkek	Kadın	
s17. E-posta adresinizi bizimle paylaşır mısınız?	Evet	55,3%	44,7%	100,0%
	Hayır	51,7%	48,3%	100,0%
	Toplam	52,7%	47,3%	100,0%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerden %72,5 lik kısmının e-posta adresini paylaşmak istemediği verisini belirtmiştik. Paylaşmayanların cinsiyete göre çapraz tablosunu incelediğimizde cinsiyete göre farklı bir tutum göstermediğini görmekteyiz.

ÇaprazTablo4: s7.Kaçıncı Gelişiniz * s14. İstanbul'a tekrar gelmeyi düşünüyor musunuz?

	s14. İstanbul'a tekrar gelmeyi düşünüyor musunuz?		Toplam
	Evet	Hayır	
İlk kez geliyorum	94,3%	5,7%	100,0%
2. - 3. gelişim	98,0%	2,0%	100,0%
4. - 5. gelişim	99,0%	1,0%	100,0%
6. ve üzeri gelişim	98,8%	1,3%	100,0%
Toplam	96,5%	3,5%	100,0%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçiler arasında "birden fazla" gelenlerde tekrar gelmeyi düşünüyor olma oranı "ilk kez" gelenlere göre bir miktar daha yüksektir.

İstanbul için, geldikçe daha fazla "tekrar gelmenin" düşünüldüğü bir şehir olmak, sahip olduğu tarihi, kültürel ve turistik değerlerin derinliğinin göstergesi olarak yorumlanabilir.

ÇaprazTablo5: s4.Milliyet * s11. Aşağıdakilerden hangilerini ziyaret ettiniz?

	S11.x Aşağıdakilerden hangilerini ziyaret ettiniz? (%)														
	Topkapı Sarayı	Ayasofya Müzesi	Yerebatan Sarnıcı	Gülhane Parkı	Galata Köprüsü	Kız Kulesi	Galata Kulesi	İstiklal Caddesi	PierLoti Tepesi	Kadıköy	Sultanahmet Camii	Dolmabahçe Sarayı	Bogaz	Adalar	Emirgan Parkı
s4. Milliyet															
Almanya	57,9	78,5	38,0	29,8	71,1	17,4	57,9	66,9	11,6	41,3	54,5	19,0	82,6	16,5	8,3
Suudi Arabistan	58,5	86,2	20,0	27,7	49,2	20,0	49,2	76,9	9,2	44,6	70,8	35,4	84,6	26,2	13,8
Umman	60,0	70,0	30,0	40,0	50,0	10,0	30,0	50,0	20,0	40,0	40,0	10,0	60,0	20,0	,0
ABD	61,9	73,8	59,5	38,1	66,7	14,3	54,8	59,5	19,0	35,7	61,9	16,7	66,7	21,4	7,1
İngiltere	67,9	83,0	49,1	32,1	66,0	11,3	56,6	66,0	13,2	35,8	67,9	18,9	88,7	11,3	5,7
İsveç	50,0	83,3	41,7	25,0	66,7	25,0	75,0	66,7	41,7	41,7	66,7	25,0	75,0	25,0	8,3
Hollanda	64,5	83,9	32,3	35,5	77,4	25,8	64,5	77,4	32,3	58,1	80,6	45,2	90,3	22,6	12,9
Fransa	68,9	84,4	33,3	26,7	71,1	15,6	51,1	73,3	13,3	46,7	62,2	24,4	86,7	24,4	4,4
Çin	71,4	85,7	21,4	14,3	71,4	14,3	50,0	71,4	14,3	35,7	78,6	21,4	71,4	28,6	,0

Kazakistan	72,7	72,7	45,5	36,4	63,6	18,2	45,5	54,5	9,1	54,5	45,5	45,5	72,7	27,3	9,1
Kuveyt	45,5	81,8	9,1	27,3	50,0	27,3	40,9	86,4	13,6	40,9	77,3	13,6	90,9	45,5	27,3
Katar	33,3	66,7	,0	,0	,0	,0	33,3	,0	,0	33,3	66,7	,0	100,0	33,3	33,3
İran	52,7	50,0	8,1	23,0	44,6	10,8	33,8	89,2	20,3	36,5	56,8	18,9	71,6	27,0	6,8
Mısır	41,7	75,0	16,7	25,0	58,3	8,3	75,0	91,7	8,3	41,7	91,7	25,0	66,7	33,3	8,3
Cezayir	89,5	78,9	31,6	36,8	57,9	10,5	52,6	68,4	15,8	52,6	63,2	21,1	73,7	52,6	21,1
Ukrayna	62,9	74,3	34,3	37,1	65,7	20,0	48,6	57,1	5,7	40,0	57,1	31,4	80,0	20,0	5,7
Belçika	71,4	85,7	57,1	21,4	71,4	7,1	71,4	50,0	7,1	35,7	57,1	21,4	71,4	7,1	7,1
İsrail	60,0	50,0	50,0	10,0	50,0	10,0	10,0	80,0	,0	20,0	80,0	10,0	40,0	,0	10,0
Avustralya	73,3	80,0	53,3	13,3	53,3	20,0	53,3	73,3	,0	20,0	60,0	13,3	53,3	20,0	6,7
İtalya	65,2	82,6	52,2	39,1	69,6	26,1	56,5	82,6	8,7	47,8	60,9	8,7	60,9	26,1	4,3
Rusya	53,8	84,6	53,8	46,2	64,1	33,3	61,5	53,8	17,9	43,6	41,0	28,2	82,1	17,9	10,3
Avusturya	81,8	90,9	27,3	36,4	72,7	18,2	81,8	54,5	9,1	36,4	54,5	27,3	81,8	27,3	18,2
Kırgızistan	66,7	91,7	16,7	41,7	66,7	33,3	66,7	66,7	8,3	58,3	83,3	41,7	83,3	33,3	,0
İsviçre	54,5	81,8	45,5	54,5	72,7	18,2	63,6	100,0	36,4	54,5	81,8	27,3	100,0	18,2	,0
Bosna Hersek	63,6	90,9	27,3	72,7	81,8	18,2	63,6	81,8	27,3	81,8	90,9	54,5	100,0	18,2	27,3
İspanya	70,0	80,0	30,0	50,0	60,0	20,0	50,0	80,0	10,0	20,0	60,0	20,0	80,0	20,0	,0
Azerbaycan	60,0	64,0	16,0	44,0	60,0	28,0	44,0	76,0	36,0	60,0	80,0	44,0	84,0	32,0	12,0
Ürdün	77,8	88,9	11,1	27,8	66,7	22,2	44,4	94,4	16,7	55,6	77,8	44,4	94,4	55,6	33,3
Danimarka	66,7	50,0	33,3	16,7	66,7	16,7	50,0	66,7	16,7	33,3	50,0	,0	66,7	16,7	,0
Suriye	40,0	90,0	20,0	10,0	20,0	50,0	60,0	80,0	,0	40,0	90,0	10,0	100,0	50,0	10,0
Fas	63,6	90,9	9,1	18,2	54,5	9,1	36,4	90,9	,0	36,4	72,7	18,2	72,7	72,7	,0
Irak	61,9	71,4	14,3	28,6	52,4	23,8	57,1	85,7	,0	52,4	66,7	19,0	71,4	23,8	14,3
Yunanistan	58,3	83,3	25,0	25,0	50,0	16,7	50,0	66,7	16,7	50,0	75,0	25,0	83,3	25,0	25,0
Arjantin	66,7	100,0	83,3	16,7	66,7	16,7	66,7	33,3	16,7	16,7	100,0	16,7	50,0	33,3	16,7
Japonya	60,0	100,0	20,0	,0	100,0	,0	40,0	60,0	,0	40,0	40,0	,0	80,0	,0	,0
Özbekistan	66,7	55,6	22,2	66,7	77,8	44,4	44,4	66,7	33,3	66,7	88,9	11,1	100,0	44,4	22,2

Yukarıdaki tabloyu şu şekilde yorumlayabiliriz;

İstanbul'a gelen Almanların %57,9 u Topkapı Sarayını, %78,5 i Ayasofya Müzesini, %38,0 i Yerebatan Sarnıcını, %29,8 i Gülhane Parkını, %71,1 i Galata Köprüsünü, %17,4 ü Kız Kulesini, %57,9 u Galata Kulesini, %66,9 u İstiklal Caddesini, %11,6 sını Pierre Loti Tepesini, %41,3 ü Kadıköyü, %54,5 i Sultanahmet Camini, %19,0 u Dolmabahçe Sarayını, %82,6 sını Boğazı, %6,5 i Adaları, %8,3 ü Emirgan Parkını görmüşlerdir.

Diğer ülkeleri de bu şekilde değerlendirebiliriz.

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçiler arasında milliyete göre %1 in altında kalan ülkeler tabloda yer almamıştır.

ÇaprazTablo6: s15. İstanbul'u bir duygu ile tarif etseniz bu duygu ne olurdu? *
s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti?

s15. Bu ziyaretinizle ilgili İstanbul'u bir duygu ile tarif etseniz bu duygu ne olurdu?	s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti?					Toplam
	Negatif idi daha negatif oldu	Negatif idi pozitif oldu	Değişmedi	Pozitif idi negatif oldu	Pozitif idi daha pozitif oldu	
Stresfull	25,0%	2,2%	,0%	,0%	,4%	,6%
Amazing	,0%	12,0%	7,3%	2,3%	9,9%	9,5%
Exciting	,0%	9,8%	4,6%	7,0%	5,7%	6,0%
Chaotic / Crowded	,0%	2,2%	4,6%	16,3%	2,2%	3,0%
Beautiful	,0%	5,4%	6,4%	4,7%	9,8%	8,8%
Great / Magnificent	,0%	1,1%	2,8%	2,3%	4,5%	3,9%
Happy	,0%	16,3%	22,0%	7,0%	18,1%	17,9%
Nice	,0%	9,8%	9,2%	4,7%	5,8%	6,4%
Cool	,0%	3,3%	,9%	4,7%	,5%	1,0%
Good	,0%	7,6%	6,4%	4,7%	6,6%	6,5%
Undefinable	,0%	,0%	,9%	,0%	,5%	,5%
Super	,0%	,0%	,9%	2,3%	,8%	,8%
Incredible	,0%	,0%	,0%	,0%	,9%	,7%
Sad / Angry	25,0%	1,1%	,0%	4,7%	,4%	,7%
Interesting	25,0%	3,3%	6,4%	2,3%	2,8%	3,3%
Surprising	,0%	1,1%	,0%	,0%	1,5%	1,3%
Wonderfull	,0%	1,1%	,0%	2,3%	3,1%	2,5%
Joyfull	,0%	4,3%	4,6%	2,3%	4,2%	4,2%
Historical	25,0%	2,2%	5,5%	9,3%	7,2%	6,7%
Free	,0%	,0%	,0%	,0%	,1%	,1%
Lively / Restless	,0%	1,1%	4,6%	,0%	2,1%	2,1%
Casual	,0%	,0%	2,8%	2,3%	,1%	,5%
Calmness	,0%	,0%	,9%	2,3%	,3%	,4%
Inspretion	,0%	2,2%	,9%	2,3%	,9%	1,1%
Plesure	,0%	2,2%	,9%	2,3%	1,0%	1,2%
Tasty	,0%	1,1%	,9%	,0%	,4%	,5%
Timeless	,0%	1,1%	,0%	2,3%	,0%	,2%
Colorfull	,0%	1,1%	,9%	2,3%	,8%	,9%
Different	,0%	2,2%	,9%	2,3%	,5%	,8%
Adventure	,0%	,0%	,0%	,0%	,6%	,5%
Exalting	,0%	,0%	,0%	2,3%	,8%	,7%
Fall in love / Romantic	,0%	,0%	,9%	,0%	2,3%	1,9%
Comfortable / Like home	,0%	6,5%	2,8%	2,3%	4,2%	4,2%
Charming	,0%	,0%	,9%	,0%	,4%	,4%
Admire	,0%	,0%	,0%	2,3%	,1%	,2%
Safe	,0%	,0%	,0%	,0%	,4%	,3%
Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti sorusuna değişmedi şeklinde yanıt verenleri, ziyaretleriyle ilgili İstanbul'u tarif ettikleri duygu ile karşılaştırdığımızda, "değişmedi" yanıtını verenlerin çok büyük çoğunluğunun pozitif düşüncede olduğunu görmekteyiz. Örneğin "değişmedi" diyenlerin İstanbul ile ilgili aklında kalan duyguya %22 ile "happy(mutlu)", %9,2 ile "nice(hoş)", %6,4 ile "good(iyi)", %7,3 ile "amazing(şaşırtıcı)" gibi yanıtlar gelmiştir. Negatif olarak değerlendirilebilecek "Chaotic/Crowded (Kaotik/Kalabalık)" ve "Sad/Angry (Üzgün/Kızgın)" ifadelerinin oranları toplamı %3,3 kadardır.

ÇaprazTablo7: s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti? * s7.Kaçıncı Gelişiniz?

		S7.Kaçıncı Gelişiniz				Toplam
		İlk kez geliyorum	2. - 3. gelişim	4. - 5. gelişim	6. ve üzeri gelişim	
s13. İstanbul ile ilgili düşünceniz bu ziyaretinizden sonra nasıl değişti?	Negatif idi daha negatif oldu	% within s13. 40,0%	,0%	20,0%	40,0%	100,0%
		% within s7. ,4%	,0%	1,0%	1,3%	,5%
	Negatif idi pozitif oldu	% within s13. 65,6%	19,4%	6,5%	8,6%	100,0%
		% within s7. 13,5%	6,1%	5,8%	5,0%	9,2%
	Değişmedi	% within s13. 28,9%	30,7%	14,9%	25,4%	100,0%
		% within s7. 7,3%	11,8%	16,3%	18,1%	11,3%
	Pozitif idi negatif oldu	% within s13. 47,7%	27,3%	9,1%	15,9%	100,0%
		% within s7. 4,6%	4,1%	3,8%	4,4%	4,3%
	Pozitif idi daha pozitif oldu	% within s13. 44,4%	30,5%	10,0%	15,1%	100,0%
		% within s7. 74,2%	78,0%	73,1%	71,3%	74,7%
Toplam		% within s13. 44,7%	29,2%	10,3%	15,8%	100,0%
		% within 7 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerimizden ilk kez geldiğini belirtenlerin %74,2 si İstanbul ile ilgili düşüncesinin bu ziyaretinden sonra daha pozitif olduğunu ifade etmiştir.

Pozitiften negatif oldu diyenlerin -ki bu tüm gelenlerin içinde sadece %4,3 lük bir orandadır- %47,7 si yani yaklaşık yarısı İstanbul'a ilk kez gelenlerdir.

ÇaprazTablo8: İlk On Milliyet * Grup Yaş

	Grup Yaş						Toplam
	18-24 arası	25-34 arası	35-44 arası	45-54 arası	55-64 arası	65 ve üzeri	
Almanya	13,1%	28,7%	18,9%	16,4%	17,2%	5,7%	100,0%
Suudi Arabistan	20,0%	50,8%	13,8%	12,3%	3,1%	,0%	100,0%
ABD	7,1%	31,0%	26,2%	7,1%	16,7%	11,9%	100,0%
İngiltere	9,4%	34,0%	17,0%	13,2%	13,2%	13,2%	100,0%
Hollanda	3,3%	40,0%	26,7%	16,7%	,0%	13,3%	100,0%
Fransa	17,4%	30,4%	26,1%	15,2%	8,7%	2,2%	100,0%
Kuveyt	45,5%	31,8%	18,2%	4,5%	,0%	,0%	100,0%
İran	8,1%	45,9%	31,1%	10,8%	2,7%	1,4%	100,0%
Cezayir	36,8%	15,8%	15,8%	15,8%	10,5%	5,3%	100,0%
Ukrayna	31,4%	40,0%	25,7%	2,9%	,0%	,0%	100,0%
İtalya	4,2%	16,7%	33,3%	20,8%	25,0%	,0%	100,0%
Rusya	23,7%	44,7%	23,7%	,0%	7,9%	,0%	100,0%
Azerbaycan	24,0%	28,0%	36,0%	4,0%	8,0%	,0%	100,0%
Ürdün	22,2%	38,9%	16,7%	22,2%	,0%	,0%	100,0%
Irak	13,6%	40,9%	31,8%	,0%	13,6%	,0%	100,0%
Diğer	16,1%	41,1%	20,3%	11,7%	7,2%	3,5%	100,0%
Toplam	16,2%	37,9%	22,0%	11,6%	8,5%	3,8%	100,0%

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin; milliyetlerine göre en çok gelen ilk on ülke ile yaşlarını karşılaştırdığımızda dikkatimizi çeken veriler;

Suudi Arabistan'dan gelenlerin %70,8 inin yaşlarının 35 in altında,
Amerika Birleşik Devletleri'nden gelenlerin %56,2 sinin yaşlarının 25-44 arasında,
Hollanda'dan gelenlerin %66,7 sinin yaşlarının 25-44 arasında,
Kuveyt'ten gelenlerin %77,3 ünün yaşlarının 35 in altında,
İran'dan gelenlerin %77 sinin yaşlarının 25-44 arasında,
Ukrayna'dan gelenlerin %97,1 inin yaşlarının 35 in altında,
İtalya'dan gelenlerin %55 inin yaşlarının 55-64 arasında,

olduğudur.

ÇaprazTablo9: s16.d Nereyi ziyaret ettiniz? * s4. Milliyet

İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçileri ilk on ülke ile İstanbul dışında nereye gittiklerini aşağıdaki tablolar ile karşılaştıralım;

(Çoklu yanıt seçeneğinden dolayı yani bir kişi birkaç ile birden gidebildiğinden toplam %100 den fazla görünmektedir)

\$s16_D * S4

	s4. Milliyet
\$s16_D(a)	Almanya
Antalya	45,20%
İzmir	23,80%
Bodrum	21,40%
Ankara	19,00%
Marmaris	11,90%
Bursa	11,90%
Alanya	9,50%
Nevşehir	7,10%
Fethiye	7,10%
Çanakkale	7,10%
Muğla	4,80%
Pamukkale	4,80%
İzmit	4,80%
Gaziantep	4,80%
Trabzon	2,40%
Mersin	2,40%
Sinop	2,40%
Balıkesir	2,40%
Samsun	2,40%
Toplam	195,20%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Almanya'dan gelen ziyaretçilerin %45,2 si Antalya'ya, %23,8 i İzmir'e, %21,4 ü Bodrum'a gitmiştir.

	s4. Milliyet
\$s16_D(a)	Suudi Arabistan
Trabzon	65,40%
Bursa	44,20%
Sakarya	30,80%
Yalova	17,30%
Antalya	15,40%
Nevşehir	5,80%
Rize	5,80%
Bodrum	3,80%
İzmir	3,80%
Ankara	3,80%
Marmaris	1,90%
Edirne	1,90%
İzmit	1,90%
Kuşadası	1,90%
Ordu	1,90%
Samsun	1,90%
Gaziantep	1,90%
Toplam	209,40%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Suudi Arabistan'dan gelen ziyaretçilerin %65,4 ü Trabzon'a, %44,2 si Bursa'ya, %30,8 i Sakarya'ya gitmiştir.

§s16_D * S4

	s4. Milliyet
§s16_D(a)	Amerika Birleşik Devletleri
Nevşehir	26,70%
Bodrum	20,00%
Marmaris	13,30%
Antalya	13,30%
İzmir	13,30%
Bursa	13,30%
Mersin	13,30%
Pamukkale	13,30%
Efes	6,70%
Balıkesir	6,70%
Diyarbakır	6,70%
Çanakkale	6,70%
Mardin	6,70%
Adana	6,70%
Urfa	6,70%
Toplam	173,40%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Amerika Birleşik Devletleri'nden gelen ziyaretçilerin %26,7 si Nevşehir'e, %20 si Bodrum'a gitmiştir.

§s16_D * S4

	s4. Milliyet
§s16_D(a)	İngiltere
İzmir	30,40%
Antalya	17,40%
Ankara	13,00%
Bursa	8,70%
Konya	8,70%
Nevşehir	8,70%
Kuşadası	8,70%
Bodrum	4,30%
Yalova	4,30%
Muğla	4,30%
Alanya	4,30%
Fethiye	4,30%
Diyarbakır	4,30%
Van	4,30%
Tokat	4,30%
Toplam	130,00%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden İngiltere'den gelen ziyaretçilerin %30,4 ü İzmir'e, %17,4 ü Antalya'ya, %13 ü Ankara'ya gitmiştir.

§s16_D * S4

	s4. Milliyet
§s16_D(a)	Hollanda
Marmaris	27,80%
Antalya	16,70%
Nevşehir	16,70%
Fethiye	16,70%
Bodrum	11,10%
İzmir	11,10%
Ankara	11,10%
İzmit	11,10%
Trabzon	5,60%
Konya	5,60%
Sakarya	5,60%
Mersin	5,60%
Kuşadası	5,60%
Çanakkale	5,60%
Kütahya	5,60%
Toplam	161,50%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Hollanda'dan gelen ziyaretçilerin %27,8 i Marmaris'e, %16,7 si Antalya, Nevşehir ve Fethiye'ye gitmiştir.

§s16_D * S4

	s4. Milliyet
§s16_D(a)	Fransa
İzmir	38,50%
Nevşehir	30,80%
Antalya	15,40%
Bodrum	11,50%
Ankara	7,70%
Mersin	7,70%
Fethiye	7,70%
Trabzon	3,80%
Sakarya	3,80%
Pamukkale	3,80%
Efes	3,80%
Alanya	3,80%
Balıkesir	3,80%
Diyarbakır	3,80%
Mardin	3,80%
Adana	3,80%
Sivas	3,80%
Toplam	157,30%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Fransa'dan gelen ziyaretçilerin %38,5 i İzmir'e, %30,8 i Nevşehir'e, %15,4 ü Antalya'ya gitmiştir.

\$s16_D * S4

	s4. Milliyet
\$s16_D(a)	İran
Antalya	41,40%
İzmir	20,70%
Ankara	13,80%
Bodrum	6,90%
Yalova	6,90%
Nevşehir	6,90%
Kayseri	6,90%
Marmaris	3,40%
Pamukkale	3,40%
Van	3,40%
Toplam	113,70%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden İran'dan gelen ziyaretçilerin %41,4 ü Antalya'ya, %20,7 si İzmir'e, %13,8 i Ankara'ya gitmiştir.

\$s16_D * S4

	s4. Milliyet
\$s16_D(a)	Ukrayna
Antalya	68,20%
Bodrum	27,30%
İzmir	22,70%
Alanya	18,20%
Ankara	13,60%
Marmaris	9,10%
Nevşehir	9,10%
Bursa	4,50%
Pamukkale	4,50%
Kuşadası	4,50%
Fethiye	4,50%
Gaziantep	4,50%
Toplam	190,70%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Ukrayna'dan gelen ziyaretçilerin %68,2si Antalya'ya, %27,3 ü Bodrum'a, %22,7 si İzmir'e gitmiştir.

\$s16_D * S4

	s4. Milliyet
\$s16_D(a)	İtalya
İzmir	40,00%
Bodrum	20,00%
Antalya	20,00%
Nevşehir	20,00%
Fethiye	13,30%
Trabzon	6,70%
Bursa	6,70%
Ankara	6,70%
Mersin	6,70%
Pamukkale	6,70%
İzmit	6,70%
Gaziantep	6,70%
Adana	6,70%
Toplam	166,90%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden İtalya'dan gelen ziyaretçilerin %40 ı İzmir'e, %20 si Bodrum, Antalya ve Nevşehir'e gitmiştir.

\$s16_D * S4

	s4. Milliyet
\$s16_D(a)	Rusya
Antalya	57,70%
Alanya	15,40%
Marmaris	11,50%
İzmir	11,50%
Nevşehir	11,50%
Ankara	11,50%
Bodrum	7,70%
Trabzon	7,70%
Pamukkale	7,70%
Fethiye	7,70%
Van	7,70%
Bursa	3,80%
Muğla	3,80%
Samsun	3,80%
Toplam	169,00%

Bu ziyaretlerinde İstanbul'dan başka bir şehre de giden Rusya'dan gelen ziyaretçilerin %57,7 si Antalya'ya, %15,4 ü Alanya'ya gitmiştir.

ÖZET DEĞERLENDİRME

Çalışmamız, 2016 yılı ilk sekiz ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin toplam ziyaretçiler içerisindeki milliyet payları dikkate alınarak; 99 farklı ülke vatandaşı ziyaretçi ile yüz yüze görüşülüp toplam 1067 anket uygulaması yapılabildiğiyle gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışma ile, İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçiler ile ilgili olarak;

- %52,7 sinin erkek, %47,3 ünün kadın olduğu,
- %76 sının 18-45 yaş aralığında olup, genel ifadeyle büyük çoğunluğunu genç ve orta yaşa yeni adım atmış kişilerin oluşturduğu,
- Çok büyük çoğunluğunun üniversite ve üstü eğitim düzeyine sahip olduğu,
- %8 lik bir kısmın vatandaşı olduğu ülkeden farklı bir ülkede yaşayan, bir nevi dünya vatandaşı diyebileceğimiz kişiler olduğu,
- %66 oranında "tatil, seyahat, eğlence" amacıyla, %14 oranında "iş, kongre, toplantı amacıyla, %10 oranında da "arkadaş, akraba ziyareti" amacıyla gelmekte olduklarını,
- Yaklaşık %45 inin İstanbul'a ilk kez geldiğini, yaklaşık %30 unun da 2 veya 3. gelişi olduğu,
- %44 ünün seyahatlerini internet üzerinden kendi planlamalarını satın alma şeklinde, %42,5 inin ise internet üzerinden paket tur olarak gerçekleştirdiği, yani toplamda %86,8'inin seyahat planının internet üzerinden yapılmış olduğu,
- En yüksek oran olarak %60,1 ile 4-10 gün arası kaldıkları,
- %75 e yakın bir çoğunluğun seyahat planını gelmeden önceki bir ay içerisinde yaptığı,
- En çok gezip gördükleri yerlerin ilk sırada "Boğaz", ikinci sırada "İstiklal Caddesi" ve üçüncü olarak "Sultanahmet Camii" olduğu,
- Akıllarında kalan en güzel yerin sırasıyla Boğaz, Sultanahmet Camii ve Ayasofya olduğu, İstiklal Caddesi'nin gezilme/görülme oranının Topkapı Sarayı'nın oranından daha yüksek gerçekleştiği,
- İstanbul ile ilgili düşüncelerinin %95 e yakın oranda pozitif olduğu,
- %96,4 ünün İstanbul'a tekrar gelebileceği düşüncesinde olduğu,
- İstanbul'u en çok "mutlu, şaşırtıcı, güzel, tarihi, iyi, hoş" gibi sıfatlarla tarif ettikleri,
- %54,8'inin, bu ziyaretlerinde, ülkemizde İstanbul'dan başka bir şehri de ziyaret ettikleri,
- Ziyaret ettikleri diğer şehirler arasında ilk beş sırada Antalya, İzmir, Nevşehir, Bursa ve Trabzon'u olduğu,

Sonuçları elde edilmiştir.

ANKET FORMU

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İSTANBUL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
YABANCI ZİYARETÇİ ANKETİ

1. Cinsiyetiniz? 1. Erkek 2. Kadın
2. Yaşınız?

3. Eğitim Durumunuz?

1. Okur-yazar değil	2. İlkokul (Okur-yazar)	3. Ortaokul-Lise	4. Üniversite	5. Yüksek Lisans-Doktora
---------------------	-------------------------	------------------	---------------	--------------------------

4. Milliyetiniz?

5. İkamet ettiğiniz şehir neresi?

6. İstanbul ziyaretinizin sebebi nedir?

1. Gezi, Eğlence, Tatil	2. Akraba/Arkadaş Ziyareti	3. Eğitim/Kurs
4. Sağlık/Tıbbi Nedenler	5. Dini/Hac Amaçlı	6. Alışveriş
7. İş amaçlı/Konferans/Toplantı	8. Kamu Görevi	9. Diğer

7. İstanbul'a kaçınıcı gelişiniz?

8. Seyahatinizi nasıl organize ettiniz?

- a) internet yoluyla > turizm seyahat acentası web sitesinden paket tur
b) internet yoluyla > kendim planımı kendim yaparak satın aldım
c) telefon yoluyla d) turizm seyahat acentasına giderek (bizzat gitmek)

9. İstanbul'da kaç gün kaldınız?

10. Bu seyahatinizi kaç gün/ay önce planladınız? gün / ay

11. İstanbul'da aşağıdaki yerlerden hangilerini gördünüz?

1. Topkapı Sarayı	2. Ayasofya Müzesi	3. Yerebatan Sarnıcı	4. Gülhane Parkı	5. Galata Köprüsü
6. Kız Kulesi	7. Galata Kulesi	8. İstiklal Caddesi	9. Cevahir AVM	10. Kadıköy
11. Sultanahmet Cami	12. Dolmabahçe Sarayı	13. Boğaz	14. Adalar	15. Emirgan Parkı

12. Bu yerlerden en çok hangisini beğendiniz/ilginizi çakti?

13. Gelmeden önceki İstanbul algınızla giderken ki İstanbul algınız arasında nasıl bir değişim oldu?

1	2	3	4	5
Olumsuzdu Daha olumsuz oldu	Olumsuzdu Olumlu oldu	Değişmedi	Olumluydu Olumsuz oldu	Olumluydu Daha olumlu oldu

14. İstanbul'a tekrar gelmeyi düşünüyor musunuz?

1. Evet 2. Hayır.....Neden?.....

15. İstanbul ziyaretinizle ilgili aklınızda kalan **duygu** (tek kelimeyle) nedir?

16. Bu ziyaretinizde Türkiye'de İstanbul harici başka bir yere gittiniz mi?

1. Hayır 2. EvetNeresi?.....

17. Kişisel bir E-mail adresiniz var mı?

1. Hayır 2. EvetNedir?.....@.....

Anketörün Adı Soyadı :

Anket Tarihi : / /

Anket Yeri :